

nowe inspiracje

XI Ogólnopolski Konkurs Poetycki

Bałucki Ośrodek Kultury

Łódź 2015

Poezja - to są krótkie spięcia sensu między słowami.

Bruno Schulz

Już po raz jedenasty zbiera się jury, by po sporach, wahaniach, dyskusjach wyłonić laureatów!

Ilu uczestników minionych edycji kontynuuje pisanie wierszy?

W poetyckich szrankach, obok haiku stanowiącego osobną kategorię, stanęły m.in. wiersze pamiętniki sekretnych uczuć i myśli, wiersze ukazujące urodę i sens pospolitych przedmiotów i zjawisk, wiersze poradniki życiowe, wiersze domowe, wiersze miłosne, rymowane historyjki z bohaterem zwierzęcym, wiersze patriotyczne i religijne. Mnogości tematów nie towarzyszy różnorodność formalna, konsekwentne obrazowanie, wykorzystanie rytmicznych właściwości języka. Często brak pointy mimo obiecującego początku. Język bywa nieporadny, co niejednokrotnie powoduje niezamierzony komizm.

Przed jury stało trudne, bardzo trudne zadanie wyłonienia laureatów.

Mimo niedoskonałości wiersze te mogą stać się zaczynem nowych prób poetyckich. Piszemy wszak nie tylko dla najwyższego zwycięstwa, dla zajęcia pierwszego miejsca. Nikt nie zostaje mistrzem bez wytrwałego treningu. Konkurs to doping, to zachęta do nieporzucania pisania, które jest jednym ze sposobów wyrażania siebie.

Udział w konkursie, udostępnienie szerszemu gronu swoich wierszy ma sens. Konfrontuje autora z innymi, ujawniając mocne i słabe strony jego wierszy. Pozwala zbudować motywację do doskonalenia, znaleźć wskazówki, inspiracje, a może nawet ducha opiekuńczego, którego dobroczynny wpływ ujawni się w kolejnej edycji Konkursu.

Czesława Muchowiecka

Bibliotekarz. Choć nie napisała linijki wiersza, poszukuje w sobie boskiego poety, a na półce z książkami – „prawdziwego”. W niedziele mknie rowerem po pogodnych okolicach swojego smutnego miasta.

Już po raz drugi miałam okazję zasiąść w jury konkursu „Nowe inspiracje”. Ponownie z mnóstwa nadesłanych wierszy trzeba było wybrać te najlepsze, a spośród najlepszych te, które powinny zostać nagrodzone. Poszukiwania nie były proste. Najwięcej trudności nastręczało wyłonienie faworytów. Z żalem muszę przyznać, że nie było ich wielu. Spadający poziom czytelnictwa w Polsce odbija się w twórczości młodych poetów. Braki lekturowe skutkują nieporadnym kształtem językowym nadesłanych tekstów.

Na szczęście i w tej edycji udało się wyłowić kilka zgrabnych utworów. Laureaci poświęcili swoje wiersze temu, co jest im najbliższe – przyjaźni, miastu, własnej pasji. Do tych tematów dodali szczyptę umiejętności, oryginalności i sprawności, dzięki czemu zainteresowali jury i wierzę, że czytelnicy również będą czerpać przyjemność z ich lektury.

Odrzucenie przez nas tekstu któregoś z autorów nie oznacza, że czas zrezygnować z tworzenia. Wręcz przeciwnie. Pisanie własnych utworów oraz czytanie literatury rozwijają kompetencje literackie. Młodym poetom brakuje warsztatu i umiejętności obserwacji rzeczywistości. Jedno i drugie warto kształtować, aby w przyszłym roku znaleźć swój utwór w pokonkursowym tomiku.

Na zakończenie pragnę dodać, że cieszą mnie nawet nieporadne próby twórczości. Świadczą one o wrażliwości młodych poetów i poezja pozostanie dla nich istotną częścią życia.

Joanna Pomykańska

Polonistka w okularach i niewyspana studentka, specjalistka ds. zdań wielokrotnie złożonych. Karierę zaczynała w Grupie Teatralnej „25. Godziny”, w której jako czternastolatka recytowała konkursowe wiersze. Amatorka sztuki nowoczesnej, w 2013 roku w ramach projektu Fabryki Sztuki 220VOLT! zorganizowała wystawę młodych artystów „Talk to Me”. Obecnie działa w uniwersyteckim kole krytycznoliterackim.

Kolejny konkurs poetycki Bałuckiego Ośrodka Kultury „Na Żubardzkiej” potwierdza moją refleksję z konkursu ubiegłorocznego. Wielu młodym, próbującym poezji, brakuje wiedzy na temat czym jest język poetycki. Często nie mają świadomości, że to jest tworzywo z którego powinna czerpać ich własna wyobraźnia. Jednak, żeby korzystać z bogactwa i możliwości języka, trzeba posiadać umiejętności wybierania słów i zwrotów, warsztat i przede wszystkim mieć coś do powiedzenia od siebie.

Młodzi twórcy często wpadają w pułapkę banalnych, utartych zwrotów. Metafora, porównanie, oksymoron, wydają się być „ziemią nieznaną”.

Rymy, to również słaby punkt wielu nadesłanych utworów. Niestety często sprowadzają się do tzw. rymów ubogich co natychmiast obniża wartość niezłych pomysłów na wiersz.

Na szczęście nie brakowało wierszy interesujących, nawet śmiałych w pomysłach. To bardzo dobrze. Młodzi uczestnicy może nie zostaną wierni sztuce poetyckiej, ale sam fakt, że doświadczyli zmagania z tworzywem językowym, powinien stać się dla nich czymś cennym i uświadomić, że sposób wypowiadania nie jest wcale prosty ani oczywisty.

Hanna Prosnak

Absolwentka UŁ (filologia rosyjska). Pracowała w Dzielnicowej Bibliotece Łódź-Polesie, Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego oraz po obronie pracy doktorskiej jako wykładowca na Kulturoznawstwie UŁ. Wydała 5 tomików poetyckich *Piosenka wędrującego* (1995), *Sowa słowa* (1996), *Żagiel i trzcina* (2011), *Podsluchuję siebie* (2013), *Pola widzenia* (2015). Przetłumaczyła również książkę rosyjskiego filozofa Piotra D. Uspienskiego *Czwarty wymiar* (2001). Publikowała wiersze w pismach „Fraza”, „Topos” oraz eseje w toruńskim Przeglądzie Artystyczno-Literackim.

kategoria
haiku

Wiewiórka ma spryt
złodziejka orzechowa
puściutkie drzewo.

Julia Byszewska, Pionki

I nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 9 -12 lat

Samotny bałwan
ostatni płatek śniegu...
bardzo się smuci

Karol Stoszek, Zielona Góra
II nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 9-12 lat

Listek jabłoni
opada bezszelestnie.
Ewa je jabłko.

Jaśmina Tarkowska, Tarnowskie Góry
III nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 9 -12 lat

Szalony taniec
skok do gwiazd wirowanie
głęboki ukłon.

Anna Kurek, Imielin

III nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 9-12 lat

Latający kwiat
Zwiewny i migotliwy
Oj, to motylek!

Laura Gorgol, Naęczów

Wyróżnienie, kategoria haiku, grupa wiekowa 9 -12 lat

minispódniczka
na dnie babcinej szafy
ukryta młodość

Kacper Olszewski, Stryków
I nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 13 -15 lat

Wzburzone fale
Uderzały nocą o brzeg.
Straszyły morze.

Księżyc nad miastem.
Wielka wisząca lampa
Nam się przygląda.

Kinga Grablis, Grudziądz
II nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 13 -15 lat

Lato nadchodzi
Koniec roku za nami
Wspomnień początek

Julia Grędzińska, EtK

III nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 13 -15 lat

chłód między palcami -
twoje włosy szcerniały
do jesiennych kruków

stopy w wodzie -
nieruchoma kobieta
bawi się z rybami

Marta Rybarczyk, Gdańsk
I nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 16 -18 lat

W obłokach nieba
ciężar spiętrzonych myśli
będzie ulewa

Krzysztof Olszewski, Stryków
II nagroda, kategoria haiku, grupa wiekowa 16-18 lat

kategoria
dowolny utwór poetycki

Bajka o muzyce

Gdy dotykam smyczkiem strun
Wiem, że wszystko mogę
Las pokazać, łąkę lub
Błękit morskiej wody

Kiedy wezmę skrzypce w dłoń
Staję się Bajarzem
Romans, baśnie czy libretto
Wszystko, co wymarzę

Gdy rozlegnie pierwszy tryl
Zaczaruję cały świat
Każdy zechce chwycić w locie
Tej melodii rajski kwiat

Taka magia śpi w muzyce
I wielu się trudzi
By swym graniem pełnym uczuć
Magię tę obudzić

Zofia Waniek, Łódź

I nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9-12 lat

CHMURY NAD POLEM GOLFOWYM

Burzowe chmury
skoŹtunione złoŹciq
Kij golfowy jak piorun uderza w piŹkq

Droga do osiemnastego doŹka
to podróŹ Odyseusza
mozolna i fascynujqca jednocześnie

Tylko ja kij i piŹka
Nienaganna zieleŹ trawy
nierozwiŹkana ŹcieŹka Źwiata

ŹcieŹka – orli lot piŹki
dŹugi i wysoki
Czasem kurzy po ziemi

Gdy na drodze piŹki pojawi Źiq piasek
bqdzie zaginionq piramidq
którq trudno ruszyŹ z posad

Gdy wpadnie do wody
stanie Źiq rozbitkiem
Źeglujqcy po morzach

Osiemnasty doŹek
cel najtrudniejszy do osiqgniqcia
Na imiq mu sukces lub poraŹka

Burzowe chmury
znikajq za horyzontem
Na niebie pojawia Źiq tqcza

JaŹmina Tarkowska, Tarnowskie Góry

II nagroda, kategoria dowolny utwóř poetycki, grupa wiekowa 9 -12 lat

CISZA

A gdyby tak...
wysłuchać się w ciszę
co usłyszysz?
Moja cisza jest bielą zimy.

Anna Kurek, Imielin

III nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9 -12 lat

WIEDZA

Czarny kot
Wszedł na płot,
Widział stamtąd las zielony
I kapelusz kolorowy.
A pod kapeluszem mrówkę,
Która naprawiała stalówkę.
Gołąb, który na dębie siedział
O wszystkim wiedział,
Że żab w stawie jest sto
I jeszcze to,
że na torcie są trzy świecezki,
A ja w domu mam nowe czapeczki.

Alicja Rostkowska, Prusy

III nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 9 -12 lat

Przyjaźń mojego Brata

Spotykają się po szkole,
budują przyjaźń
Już nikogo

Za którym
LEGO.
ŚWIAT.

w ich

Odgradzają murem
Bez słów
z klocków
I nie wpuszczają
architektoniczny

Maja Devillard, Warszawa

II nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13 -15 lat

Skarpetka

Wdowa
Stara
wyblakła
schowana na dnie szuflady

Czeka na mocną nić,
Która pozszywa
Otwarte rany.

Zuzanna Dzwonek, Warszawa

II nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13 -15 lat

IDAĆ ULICĄ

Idąc ulicą
przemierzam busz
zagraffitowanych kamienic
drżących na dźwięk tramwajowych dzwonków.

Marzę,
aby pośród tłumu przechodniów
żadne dzikie zwierzę stadionowe
mnie nie szarpnęło
w piętę Achillesa.

Patrzę na ruiny
dumy dawnego architekta.
Rzeźby mitycznych Atlasów
na fasadach budynków
już tylko cicho szepczą
odrapanymi ustami
o minionej świetności.

Wiem,
że wewnątrz tego byłego piękna,
pomiędzy Zwykłymi Ludźmi
także Małpy, Dzikie i Lisy
mieszkają.

W labiryncie dżungli kamienic,
pośród Minotaurów, Tezeusza i Ariadn
rozwijam i ja
kłębek nici swojego istnienia
idąc ulicą.

Marek Kiełpinski, Bydgoszcz

III nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13 -15 lat

ankieta

sparks nazywał je najdłuższą podróżą
lecz ja wieczną ankietą utrapieniem
kobieta mężczyzna gej hetero
właściwą odpowiedź zaznacz krzyżykiem
najlepiej jakby jedna kreska przecinała drugą
idealnie pod kątem 90 stopni
no pięknie wszystko jasne i klarowne
nie ma żadnego innego koloru tęczy
pomiędzy niebieskim a brązowym
tak albo nie
chyba nie chcesz żeby w dokumentacji
zapanował chaos na wzór tego w twojej głowie

och zamilcz głupia dziewczyno
jad twoich słów nie zniweczy
murów ograniczonych horyzontów
tralala nie słyszę was
nie biorę udziału w tej ankiecie
nie mam nic wspólnego z kimś dla kogo
oczy orzechowe bądź o barwie mlecznej czekolady
to to samo

Natalia Szwarz, Piekoszów

Wyróżnienie, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13 -15 lat

Baśń o przemijaniu

Zielone szczyty wznoszą się ku słońcu,
By choć na chwilę zanurzyć się w jego wieczornym blasku
A pośród nich twierdza
Teraz już szara i kamień wyblakł
Gdy zapada zmrok po zamku snują się duchy
W blasku księżycy piękne damy
Lekko stąpają po zimnych posadzkach
Korytarze wypełnia dziecięcy chichot
W stajniach rżą widmowe rumaki
Głos rogu przerywa nocny zgiełk
Rycerze wracają do zamku
W strugach deszczu
Piorun oświetla wzgórze
Na wzgórzu koń
I jeździec w czarnej szacie
To pan tego zamku
A za nim armia
Dzielni wojownicy znikają
w pierwszych promieniach porannego słońca
Zamek zanurza się w leśnej ciszy
Jego tajemnicę zna tylko szary wilk
Który czmychnął gdzieś pośród drzew...

Natalia Kamińska, Warszawa

Wyróżnienie, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 13-15 lat

Zdjęcie w sepii

smak tego jabłka z garbatej jabłoni
mały zielony świat niemodyfikowany bez fałszu
nienagrany na taśmę film biograficzny domu
czuję jak splekania desek wygładzają się a liliom podnoszą płatki

deszcz dudni po niezabudowanej jeszcze werandzie
fartuszki kokardki drewniane piórniki dzikie wino podkręca wąsy
na kształty pierwszych znaków zapytania a pajak spokojny w kącie
okiennice kochają cały świat ażurami w kształcie serc

młoda ciocia której wojna zabrała zdrowie a dała krzywe plecy
tworzy obierki spadające na słoje drewna
tak gęste gwarem głosów które ucichły
choć jabłonie są wiotkie cienkie gałązki pną w górę wbrew grawitacji

widzę przy drodze staruszka z twarzą pooraną jak wiosenne grządki
naprawia buty sąsiadom i sam sobie jest reklamą firmy
obok przechodzą pokolenia bezpiecznych kotów
konie ciągną wozy czasem jedzie warszawa albo syrena

często przychodzę tu tylko myślą
witam wspomnienie jak starego przyjaciela
kiedy kalejdoskop rzeczywistości zbyt szary i ciężki
staję pomiędzy jabłonią a orzechem
i patrzę w przeszłość by zrozumieć siebie

Anna Kobylińska, Warszawa

III nagroda, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 16 -18 lat

Alkoland, pisany przy zupce chińskiej

Pod sklepieniem krzyżowo żebrowym
pogłębienie języków obcych – tłumacz w płynie potrafi wsadzić w usta, czego
nie chcę. Spijamy bezsmaczność z cudzych kubeczków
smakowych, erupcje refleksów: złap mnie, jeśli potrafisz. Tu zaspokaja się
pięćdziesięcioprocentową zawartością czystej
wyboru. Oczyszcza proszkiem
do nosa. Trzydzieści sześć Celcjusza, moje COdwa istnienia.
Nie mówmy o ziewaniu, sypiajmy
na poduszkach wypchanych watą cukrową.
Ziewnąłeś,
w porę karmienia - poznania przez niemowlęce usta
pojonych osoczem. Przegranych ruletki
pustym opakowaniem po kon(t)-domach.
Wycieram dokładnie kubki do suchoszorstkości, zrzucam się, zarzucam.
Do czego dochodzisz, jeśli nie do siebie?

Ochroniarz wybrał za mnie
zmianę lokalu.

Julia Mika, Bytom

Wyróżnienie, kategoria dowolny utwór poetycki, grupa wiekowa 16 -18 lat

Spis treści

Słowo wstępne

Czesława Muchowiecka	3
Joanna Pomykańska	4
Hanna Prosnak	5

Kategoria - haiku

Julia Byszewska	8
Karol Stoszek	9
Jaśmina Tarkowska	10
Anna Kurek	11
Laura Gorgol	12
Kacper Olszewski	13
Kinga Grablis	14
Julia Grędzińska	15
Marta Rybarczyk	16
Krzysztof Olszewski	17

Kategoria - dowolny utwór poetycki

Zofia Waniek	20
Jaśmina Tarkowska	21
Anna Kurek	22
Alicja Rostkowska	23
Maja Devillard	24
Zuzanna Dzwonek	25
Marek Kiełpinski	26
Natalia Szwarc	27
Natalia Kamińska	28
Anna Kobylińska	29
Julia Mika	30

komisarz konkursu
Dorota Radziewicz

jury konkursu
Czesława Muchowiecka
Hanna Prosnak
Joanna Pomykańska

redakcja
Dorota Radziewicz
Dorota Grzegorzczak

opracowanie graficzne, realizacja
Dział informacji i Wydawnictw BOK
Tomasz Budziarek, Dariusz Gumulak

Wydawca
© copyright Bałucki Ośrodek Kultury
Łódź 2015
Bałucki Ośrodek Kultury „Na Żubardzkiej”
Łódź, ul. Żubardzka 3, tel. 42 651 67 47
www.bok.lodz.pl
e-mail: zubardzka@bok.lodz.pl